

A DÉLKELET-EURÓPA ALAPÍTVÁNY és KUTATÓKÖZPONT– BUDAPEST / ΑΘΗΝΑ

az *INTERNATIONAL RELATIONS QUARTERLY* és a

KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM, BÖLCSESZETTUDOMÁNYI KARA

— *In memoriam Bíró Gáspár* —

TISZTELETTEL MEGHÍVJA

2014. március 12-én (*szerdán*) 17.⁰⁰

XIX.

Tudományos tanácskozására

JÁTÉKELMÉLET A KÖZJÓ-TÍPUSÚ JÁTSZMÁKBAN

Elfogadott paradigma a pszichológiában, hogy az ember proszociális lényként hajlamos a közvetlen egyéni érdekeit meghaladó mértékben is kooperálni másokkal. De vajon mennyire tudatos ez az "önfeláldozás"?

KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM
Bölcsészettudományi Kar
DÍSZTEREM

(1088 Budapest, Reviczki u 4.)

I. A *Lykeon Kutatói Ösztöndíjak* okleveleinek átadása

Laudáció *Nyomárkay István akadémikus*
Várady Tibor professzor (Central European University)

II. Játékelmélet és döntéshozatal

Kántor Judit (BME) Proszociális viselkedés és együttműködés a közjó-játzsmákban
Tóth János (SZTE) Fogolydilemma a közgazdaságtanban (kooperatív játékelmélet)
Kóczy László (MTA) Stratégiai konfliktusok Európában
Purger Tibor (Rutgers) Játékelmélet, matematika és külpolitikai stratégiák
Vörös Zoltán (PTE) Az energiabiztonság kérdése a globális és regionális kapcsolatokban

Kerekasztal

A vitát vezeti *Kispál Ágnes (Eötvös Loránd Tudományegyetem)*
A konferencia elnöke *Surányi Csaba főszerkesztő (International Relations Quarterly)*

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

RSVP: conference@southeast-europe.org – DÉLKELET-EURÓPA KUTATÓKÖZPONT – <http://www.southeast-europe.org>

*

JÁTÉKELMÉLET A KÖZJÓ-TÍPUSÚ JÁTSZMÁKBAN

Részletek a XIX. *Délkelet–Európa Symposium* 2014. március 12-i előadásaiból:

Kántor Judit (*Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem*)

Proszociális viselkedés és együttműködés a közjó-játszmaiban

Elfogadott paradigma a pszichológiában, hogy az ember proszociális lényként hajlamos a közvetlen egyéni érdekeit meghaladó mértékben is kooperálni másokkal. Ezen jelenség alátámasztásául szolgál az a megfigyelés is, hogy a játékelméletekből ismert közjó-típusú játszmákban sokszor (legalább kezdetben) akkor is áldozatot hozunk a köz javáért, ha ezzel nem maximalizáljuk saját hasznunkat. De vajon mennyire tudatos ez az "önfeláldozás"? Akkor is így viselkedünk, ha világosan látjuk saját veszteségünket és mások nyereségét? Maxwell Burton-Chellew és Stewart West kísérlet-sorozata ezekre a kérdésekre keresi a választ...

*

Tóth I. János (*SZTE BTK Társadalomtudományi Intézet*)

Fogolydilemma a közgazdaságtanban

Először röviden reflektálok a játékelmélet és a közgazdaságtan viszonyára. A játékelmélet specialitása, hogy különösen alkalmas interaktív helyzetek elemzésére, vagyis olyan helyzetek elemzésére, ahol az önérdékkövető alany egy olyan társas helyzetben próbál optimális eredményt elérni, ahol a többi játékos is önérdékkövető. Majd röviden bemutatom a fogolydilemmát, amelynek közgazdasági szempontból legérdekesebb tulajdonsága, hogy egyetlen *Pareto-inferior* jellegű Nash-egyensúlyponttal rendelkezik. Ezért a fogolydilemma „kooperatív megoldása”, amely ugyan *Pareto-optimális* kimenetelhez vezet ellentétben áll a domináns illetve az egyensúlyi stratégia választásának az elvével. Végül a fogolydilemma segítségével vizsgálom az árverseny (*Bertrand-duopólium*) problémáját egy homogén termék esetében. Ebben a gazdasági interakcióban a felek vagy egyeztetik az árakat vagy nem. Játékelméleti szempontból az előbbi a fogolydilemma *kooperatív*, míg az utóbbi a *nemkooperatív* lejátszásnak feleltethető meg. A modellt – a szokásos elemzésen túl – kiterjesztem az eladók, a vevők, a munkaadók (tulajdonosok) és munkavállalók egyéni és csoportérdekének az elemzésére is, s így végső soron érintem a *közjó* problémáját is.

Kulcsszavak: Nash-egyensúly, Pareto-optimum, dominancia, árverseny, kartell, egyéni, csoport és társadalmi érdek

*

Kóczy László (*Magyar Tudományos Akadémia, Közgazdaság-tudományi Intézet*)

Stratégiai konfliktusok Európában

A játékelméletet nyugodtan nevezhetnénk a stratégiai konfliktusok elméletének is, legyen szó személyek, vállalatok, vagy éppen országok közötti, gazdasági, vagy fegyveres konfliktusról, vagy éppen az együttműködés gyümölcsinek igazságos elosztásáról. Előadásunkban a játékelmélet, azon belül is a kooperatív játékelmélet segítségével modellezzük az unióhoz való csatlakozás, illetve az uniós források elosztása során felmerülő játékokat. Bemutatjuk a csatlakozni kívánó országok számára kínálgató csatlakozási stratégiákat, az egyes tagországoknak a Miniszterek Tanácsában mérhető hatalmi befolyására és kitérünk a várható hatalmi átrendeződésekre.

Kulcsszavak: EU, kooperatív játékelmélet, csatlakozási játék, hatalmi index, Shapley-Shubik index, Lisszaboni szerződés, demográfiai változások

*

JÁTÉKELMÉLET A KÖZJÓ-TÍPUSÚ JÁTSZMÁKBAN

Részletek a XIX. Délkelet–Európa Symposion 2014. március 12-i előadásából:

*

Purger Tibor (*State University, Rutgers, New Jersey, USA*)

Háborúk és érzelmek

Kubától a Balkánon át a Krímig:

Rövid példák arra, hogyan alkalmazható a racionális döntésre alapozó játékelmélet fegyveres konfliktusokra és irracionális motivációkra.

*

Vörös Zoltán (*Pécsi Tudományegyetem, Politikai Tanulmányok Tanszék*)

Az energiabiztonság kérdése a globális és regionális kapcsolatokban

Az energiabiztonság kérdése napjaink egyik aktuális és megkerülhetetlen témája, mely regionális együttműködések, globális partnerségeket és helyi politikai eseményeket is alapvetően befolyásol. Napjaink multipoláris, interdependens világában az (akár távoli) export-piacokon zajló események órákon belül tudják befolyásolni a piaci folyamatokat, miközben energiahiánnyal küzdő regionális nagyhatalmak egyre nagyobb szeletet igyekeznek kiharcolni az exportból, a kereskedelmi útvonalak pedig konvencionális és nem-konvencionális veszélyeknek vannak kitéve. De az energiabiztonság hazánk és Európa nemzetközi kapcsolatait és belső folyamatait is érinti, köszönhetően a nagyhatalmi szerepét visszaépíteni igyekvő Moszkva egyre fenyegetőbb politikai és gazdasági jelenlétének.

Kulcsszavak: Energiabiztonság, kőolaj, atomenergia, Kína, Oroszország, Közel-Kelet

Vázlatpontok

Globális energiafogyasztás

Konfliktus- és gócpontok (Olaj-exportáló államok, kereskedelmi útvonalak, vezetékek)

Európa és Magyarország

Oroszország

Közel-Kelet

Afrika

Kína és az Ázsia – Csendes-óceáni térség

Közreműködik

Bálint Mária– hegedű

Kertész Annamária – gitár

RSVP: conference@southeast-europe.org – DÉLKELET-EURÓPA KUTATÓKÖZPONT – <http://www.southeast-europe.org>